

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 330. Quid sit plagium, & quæ illius pœnæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

Wiestn. n. 31. quæ irregularitas, et si indirectè auferri possit à Principe, aliâve potestate seculari, tollente directè infamiam à jure civili inductam, in qua irregularitas fundatur. Suar. l. c. n. 10. Henr. L. 14. c. 5. n. 3. Pith. n. 27. directè tamen illam tollere nequit; sed neque ullus alius id potest, & cum eo dispensare ad sacros Ordines præter Papam, quin & ipse id nunquam facere consuevit, nisi prius abolitâ infamia juxta c. cum te. de sent. & re iudic. ut notat Molin. tr. 4. de f. & f. d. 10. n. 3. Dicitur tamen notanter: *Fur notiorum, aut furti condemnatus*; quia sicut fur ob furuum occultum infamiam juris non contraxit, ita neque irregularitatem. Proinde Episcopus ad Ordinum suscepitionem, ministracionemque in illis furem occultum, et si illud ultro fateatur, admittere potest, modò pœnitent & restituat, post quam restitucionem & pœnitentiam peractam, aut congruat ejus partem fur occultus, etiam Sacrilegius citra dispensationem ad Ordines promoveri potest, prout constat ex c. fin. b. t. Pith. l. c. contra quodam alientes, etiam ob delictum occultum reddi aliquem irregularis, & hinc egere dispensatione quod ad Ordines. Atque ita, ut fur promoveri possit ad Ordines, citra dispensationem, requiruntur quinque sequentia: spontanea confessio furti, restitutio seu satisfactio, modò eam præstare possit, ut non fuerit publicè infamatus de furto, ut peregerit pœnitentiam, partem illius etiam imponendam post factam restitucionem.

4. Quartò: Præter pœnam infamiae & irregularitatis Clericus fur notiorus in furto notabilis quantitatâ, aut iterato deprehensus vel convictus, ab Ordine & officio clericali deponendus. can. presbyter. disf. 81. & c. cum non ab homine. de f. iudicis. non tamen adhuc excommunicandus, ut Pith. b. t. n. 25. cum Diaz. in præt. crim. can. c. 94. num. 1. si verò non resipiscat, excommunicandus est, crescentēque contumaciā anathemate ferendus, id est, solenniter excommunicandus, ac tandem, si in contumacia perseverans evadat incorrigibilis, tradendus est curia secularia ea legitimâ pœnam puniendus, juxta cit. c. cum non ab homine. & ibi DD. communiter; ita Tholosan. Syntagm. Jur. univers. p. 3. L. 37. c. 2. num. 23. Pith. cit. n. 25. Wiestn. n. 32. Reiffenst. n. 53.

Quæst. 329. Quænam sint pœnae quorundam furorum in specie, & imprimis furti sacrilegi?

1. Esp. Primò: Furtum sacrilegum (quod olim de jure civili juxta L. Severus. & L. Sacrilegi. ff. ad Leg. ful. de pecul. non censebatur verum Sacrilegium, nec pœna illius ordinaris subiectum, nisi esset ablatio rei sacre ex loco sacro, hodieum verò est, & sumitur etiam vi Conſ. Carol. a. 171. pro ablatione tam rei profanae ex loco sacro, quam facta ex loco profano, juxta can. quisque. 17. q. 4. quamvis etiam Azot. Inſt. mor. p. 1. L. 9. c. 27. q. 6. Less. L. 2. de Inſt. c. 45. n. 14. pro Sacrilegio propriè tali non habeant furtum rei non factæ, seu non benedictæ, nec ad usus ecclesiasticos deputatae in loco sacro, non securitaris & custodia causa depositæ, vel Ecclesia concretæ, sed casu ibi relictæ & posita; tale, inquam, furtum sacrilegum sine violentia, seu effractione loci facti commissum de jure civili punitur pœnam arbitriâ extraordinariâ, ita, ut juxta furti, rei & personarum qualitatem etiam ad mortem deveniri possit, furēque sacrilegi vivi comburi, in furca suspensi, vel alias capite

plecti queant. cit. c. Sacrilegi. Host. in Sum. tit. de crim. Sacrilegi. b. t. n. 3. Clarus §. Sacrilegium. n. 3. Menoch. de arb. cas. 289. Farin. pr. crim. p. 7. q. 172. n. 11. Pith. n. 32. si commissum cum violencia verum violatore Ecclesia constituit, & illius pœnam incurrit secundum dicta.

2. Resp. Secundò: Jure Canonico præter excommunicationem, non quidem ipso jure, seu facto, sed ferendam incurrit, à quo non absolvendi, priusquam plenè satisfecerint, Arg. c. fin. b. t. & c. conq. f. de foro comp. incurrit varias alias pœnas. Primò: multam pecuniariam præstare debent Episcopos, Abbatis, aliis, ad quos querimonia Sacrilegi justè pertinet. c. quisquis. 17. q. 4. Secundò: hoc jure quoque, nimis can. attendendum. ead. can. & q. perpetuâ damnantur infamia, que tamen non incurrit, nisi post lalentiam condannatorum furti, ut Farin. l. c. n. 22. vel, ut tradantur carceri, aut relegentur in perpetuum exilium. Atque ita furtum sacrilegum est fori mixti, ut etiam, si fur sacrilegus sit laicus, à Judice Ecclesiastico puniti possit, sítque locus præventioni inter Judicem secularis & ecclesiasticum. cit. c. conq. f. & c. cum sit. de foro comp. & ibi Abb. n. 1. Diaz. l. c. c. 91, in addit. v. definitionem. lit. A. Farin. l. c. n. 3.

Quæst. 330. Quid sit plagium, & quæ illius pœna?

1. Esp. Primò: Plagium est crimen publicum, quo homo liber, seu sui juris existens, vel etiam servus alienus dolo malo, seu scienter & fraudulenter subripitur, celatur, seu suppressum, venditur, commutatur, donatur, datur in donem, vel alio contractu, quo rerum dominium transfertur, traditur aliis. L. 1. & seq. ff. ad Leg. Fabiam de plagiaria. Pith. b. t. n. 35. Lauterb. in ff. ad Lib. 48. tit. 15. §. 1. quod crimen, et si non sit propriè furtum, (quale tamen est, si proles sub patria protestate constituta patri, non matri, quippe potestate in prolem parenti, ita subripitur. §. interdum. Inſt. de oblig. ex delicto. quia & ita patri competitatio furti) quia persona libera sub nullius est dominio & commercio, est tamen quasi-furtum, & furtis annumeratur. §. idem. Inſt. de inutil. stipulat. Pith. l. c. Reiffenst. b. t. n. 57.

2. Resp. Secundò: Plagi pœna jure civili olim erat tantum pecuniaria. L. fin. ff. ad Leg. Fabiam de plagiaria. postmodum hâc pœna abrogatâ, successivè pœna arbitraria pro modo delicti, & plerumque exilio, aut damnationis ad metalla, ac demum pœna capititis, & quidem, si ingenuus, gladio perimenti, si servus vel libertus bestiis objiciendus, cit. L. fin. & c. 1. b. t. desumpta ex jure divino, nempe ex lege veteri Exod. 21. vers. 17. ubi dicitur: *Qui furauit est hominem, & vendiderit illum, convictus noxa morte moriatur.* Comprehendit etiam hâc pœna capitalis non solum scienter vendentem hominem, sed & clementem, ut & non tantum donatorem, sed etiam donatarium; juxta c. 1. b. t. Pith. n. 18. juncta L. 6. & L. fin. c. ad Leg. Fabiam, quæ tamen interdum adhuc in mitiore, putata exilio, aut metalli mutatur, L. fin. ff. eod. Jure verò ecclesiastico acriter puniri debent, sed circa mortem, cum Ecclesia pœnam sanguinis infligere nequeat. c. in Archiepiscopatu, de raptor, vel etiam, ut Pith. n. 37. per mortem intelligendo non naturalem, sed excommunicationem, (quæ est mors quasi civilis, utpote per quam à communicatione fideliū veluti mortuus separatur, juxta c. per

genera-

venerabilem, qui filii sint legit.) quam etiam Episcopus pro hoc crimine etiam Laicos infligere potest, utpote illi quod ad hoc crimen subjectis, quia per illud detrahitur Religioni Christianæ. Abb. in cit. c. 1. b. t. quanvis per mortem etiam intelligi possit depositio ab Ordine & officio; cum & ipsa sit mors quedam civilis. Pith. l. c. quin & Judex ecclesiasticus furem hominis liberi tradere potest curia seculari morte puniendum. Harpach. in §. 17. & inter. Inst. de publ. judiciis. n. ult. Porro has penas plagiariorum, tam jure civili, quam canonico statutas non incurri a magnis dominis, dum sibi invicem donant pignos, cantatores, moriones & similes, quia non dant illos, ut priventur libertate, sed ut liberi manent, sicut ante erant apud donantem, tradunt Abb. in c. 1. b. t. in princ. Bart. in L. lege. ff. ad Leg. Jul. peculat.

Ques. 331. Quid sit peculatorius, & quæ eius pœna?

1. R Esp. Primò: Est crimen publicum, seu species furti, quo pecunia publica ab eo, cuius fidei & periculo commissa non est, surripitur. L. 9. §. Labeo. ff. ad Leg. Jul. pecul. veniuntque nomine pecunia publica res omnes ad ararium Reipublicæ, aut fictum. Principis pertinentes. cit. L. lege. & §. 9. Inst. de public. Judic. quo etiam reducunt pecunias communes, sacra & religiosæ. cit. L. lege. ut autem hæc species furti distinguatur ab altera ejus specie, nimis farto Sacrilego, aliqui in descriptione illius addunt, pecuna profana. Tale itaque crimen loquendo generaliter committunt, qui fraudem faciunt per se, vel per alios exario publico. L. 1. ff. ad Leg. Jul. pecul. & in specie, qui pecuniam publicam auferunt, recipiunt, & in usus suos convertunt. L. 1. ff. & L. unic. c. b. t. Item, qui in aurum, argenteum, &c. publicum aliquid induit, & immiscent, quo id pejus fiat. Lauterb. in ff. Lib. 48. tit. 13. ad Leg. Jul. pecul. §. 2. citans L. 1. & 9. ff. ad Leg. Cornel. de fals. Item Judices, qui auctoritate officii pecunias publicas ad se trahunt, & penes se retinent. Lauterb. l. c. juxta L. unic. c. b. t. Item, qui prædam ab hostibus captam surripiunt. L. 13. ff. b. t. plura exempla peculatorius vide apud Lauterb. l. c. inter quæ illius reos numerat, qui ad peculatorium ministerium suum præbuerunt, vel res subtraxerunt scientes, vel quovis modo committentes peculatorium suteperunt. §. 9. Inst. L. 1. & 6. §. fin. ff. L. unic. c. b. t.

2. Relp. Secundò: Pœna peculatorius alia est pecuniaria, & quidem quadruplum. L. Sacrilegi pœnam. in fin. & L. 13. qui. ff. b. t. Lauterb. l. c. §. 4. Reiffenst. b. t. n. 62. Extenditur hac pœna adversus hæredes committentis peculatorium, contraria eos movet quæstio principialis ablata pecunia. L. fin. ff. b. t. sed non nisi int̄ annum ejus, qui peculatorium fecit. Arg. L. 2. ff. ad Leg. Jul. repet. Gilhaus. arb. crim. c. 2. t. 28. n. 7. in fin. Lauterb. l. c. Alia est corporalis, & quidem in privatibus personis deportatio. L. peculatorius. ff. b. t. quæ tamen pœna hodie in usu non est, sed ei successit pœna arbitriaria. Farin. pr. crim. p. 7. q. 171. n. 5. Pith. b. t. n. 39. In magistratis vero, personisque publicis publico officio fungentibus, corumque ministris, qui tempore administrationis tales pecunias abstulerunt, est pœna capitalis. §. item Lex Julia peculatorius. Inst. de publ. Judic. L. unic. c. de crim. peculat. Pith. Reiffenst. Lauterb. II. cit. eò quod, cum hujusmodi personæ plures haberent opportunitates, pecunias publicas intercipiendi, hinc & majoris pœna metu

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. V.

sucrint deterrenda. Menoch. de arb. cas. § 87. n. 6. Matth. L. 48. tit. 10. c. 2. n. 2. Lauterb. l. c. Populatus denique, quem de jure canonico commitunt Presbyteri, aliisque Clerici bona ecclesiastica sibi appropriantes vel alienantes, punitur excommunicatione, nisi res surreptæ celeriter restituantur. c. si quis de rebus eccl. non alien. & si, qui illum commiserunt, restituere non possunt, deponuntur. c. Diaconi. 12. q. 2. Farin. l. c. n. 10. Pith. n. 39. in fin.

Ques. 332. Quid sit furtum de residuis, & quæ pœna illius?

1. R Esp. Primò: In strictissimo sensu est delictum publicum, quo pecunia publica ad usum publicum deputata non erogatur ad illum ab eo, cuius fidei & periculo concreta, sed retinetur, vel in alium usum convertitur. Lauterb. l. c. §. 9. Reiffenst. b. t. n. 63. Sicque residuum differt à reliquo, quod in rationibus privatis restat, ut Harpach. ad §. 11. Inst. de publ. Judic. n. 36. sic itaque hoc crimen committitur a dolosis questoribus, praefectis, publicanis & similibus officialibus, qui pecuniam publicam ad certum usum delegatam ex propositione retinent, & in usum illum non erogant. L. 2. §. 4. L. 9. §. fin. ff. b. t. nisi in aliud commodum publicum expenderint, ut Menoch. l. c. cas. § 86. n. 26. ubi tamen id ipsum sublimitat in pecunia ad salaria deputata, vel qui ex locatione, emptione alimentaria, aliave ratione acceptam pecuniam publico non solvunt, vel in usum proprium convertunt. cit. L. 4. §. 3. & cit. L. 9. §. 6. atque ita de hoc crimen criminaliter accusari possunt, qui pecuniam salario & statutam debito tempore non solvunt, praefecti, qui stipendia militaria militibus non exolvunt, Xenodochiorum perdi administratores, Senatores redditus civitatis in suos usus converentes, qui tamen ex sola culpa, nimis ex negligentia tantum (quæ poris quam dolus præsumitur) rationes reddere nequeunt, modò defectum resarciant. Lauterb. l. c. §. 10. cum Berlich. p. 5. concl. 57. n. 56. & seq. sed nequeis, cuius fidei pecunia, vel aliud quid cum administratione, sed privata committitur (qualis tutor, curator, institor, negotiorum gestor) ob conversionem in alium finem, non teneat hac ratione residui, nec furti, nisi de animo furandi constet. Berlich. n. 22. & seq.

2. Relp. Secundò: Convictus de hoc crimeni præter infamiam omnibus delictis publicis statutam. L. infamem. ff. de Jud. publ. & motionem ab officio, ut Gilhaus. l. c. n. 9. Harpach. n. 38. Lauterb. l. c. §. 11. ultra rem iniquè detentam, vel non debite erogatam, punitur amplius tertiam partem rei, v. g. qui retinuit 300 florenos, præterea pro pœna solvere debet 100. cit. L. 4. §. 1. ff. ad Leg. Jul. peculat. & qui non habet in ære, punitur in corpore, v. g. carcere, vel prout delicti circumstantiae exigunt, nonquam tamen extra Electoratum Saxonia puniri, ut fures suspendio, sed pœna extraordinaria, docent Berlich. l. c. n. 31. Carpz. pr. crim. q. 85. n. 16. Porro in hæredes quoque illius, qui residua debent. L. fin. ff. b. t.

Ques. 333. Quid sit abigeatus, & quæ pœna illius?

1. R Esp. Primò: Est species furti, vel quasi furti, & maleficium extraordinarium, quod in pecoribus est stabulis, pascuis, gregibus abducendis committitur, quorum proinde predatores, abigea-

A a

abigea-